

Stockholm 29 oktober 2025

Remissvar: SOU 2025:63 Stärkt patientsäkerhet genom rätt kompetens.

Akademikerförbundet SSR är fackförbundet för hälso- och sjukvårdskuratorer och psykoterapeuter. Den senare yrkesgruppen har en egen självständig förening inom ramen för Akademikerförbundet SSR – Psykoterapeutföreningen.

Akademikerförbundet SSR har i svaret fokuserat på de delar som är relevanta för förbundets medlemmar.

8.4.5 Författningsreglerad specialistkompetens för logopedier och psykologer

Akademikerförbundet SSR tillstyrker delvis utredningens förslag. Dock menar vi att en eventuell specialistordning för psykologer rörande *psykologisk behandling/psykoterapi* inte ska införas. Då en sådan direkt kommer motverka vad utredningen vill uppnå med en författningsreglerad specialistkompetens eller författningsreglerad vidareutbildning.

Utredningen ställer upp tre krav för att man ska överväga om det bör införas en författningsreglerad specialistkompetens eller författningsreglerad vidareutbildning för fler yrkesgrupper. En specialistordning för psykologer rörande *psykologisk behandling/psykoterapi* uppfyller inte två av dem.

Det första kravet utredningen ställer upp är att det behöver föreligga ett nationellt intresse att ha en tydligare ordning gällande vilka krav som ställs på en specialist yrkesverksam inom hälso- och sjukvården och tandvården och vilken kunskap en sådan specialist ska besitta.

Psykologernas specialistutbildning syftar till att kunna utföra psykologarbete på specialiserad nivå och utveckla sin expertkompetens inom en av tio specialiteter. En av de tio är psykologisk behandling/psykoterapi.

Varför psykologförbundet har valt att lägga tid och resurser på att bedriva specialistutbildning inom detta område är högst oklart. Då det sedan 1985 finns en nationellt reglerad examen i form av psykoterapeutexamen, som är en specialistutbildning för psykologer på just detta område. I Bilaga 2 till Högskoleförordning (1993:100) framgår att psykoterapeutexamen uppnås efter att studenten fullgjort kursfordringar om 90 högskolepoäng under en treårsperiod. Därtill ställs krav på avlagd psykologexamen, eller läkarexamen med specialistkompetens i psykiatri eller barn- och ungdomspsykiatri, socionomexamen, eller annan motsvarande examen. För de två sistnämnda grupperna krävs dessutom grundläggande psykoterapiutbildning.

I Universitetskanslersämbetets rapport 2022:7, Psykologexamen, revideringsbehov av två examensmål skriver myndigheten "Som utbildningen är uppbyggd idag är den grundläggande psykoterapiutbildningen inkorporerad i psykologexamen. Den riktar sig både till den som vill arbeta med psykoterapi under handledning inom ramen för sitt yrke och till den som vill meritera sig för fortsatta studier på Psykoterapeutprogrammet.

Det andra kravet utredningen ställer upp är att det behöver finnas ett behov av specialister inom den yrkesgruppen i hälso- och sjukvården och tandvården.

Det är svårt att se att det finns ett behov av en ny författningsreglerad specialistkompetens eller författningsreglerad vidareutbildning på ett område där det redan finns en författningsreglerad vidareutbildning. Psykoterapeututbildningen är väletablerad, har funnits sedan 1985 och det finns 8282 legitimerade psykoterapeuter.

Att införa en ny specialistkompetens och titulatur kommer göra det svårare för både arbetsgivare och patienter att avgöra vilken kompetens en viss sjukvårdsanställd innehar på detta område. En sådan reform kommer inte leda till en tydligare ordning gällande vilka krav som ställs på en yrkesverksam inom detta område, utan tvärt om, öka den. Denna otydlighet riskerar påverka patientsäkerheten.

Förbundet tog under utredningen kontakt med utredaren för att framföra ovanstående. Men bereddes inte möjlighet till detta.

Det är en uppenbar brist i betänkandet att man inte fört något som helst resonemang kring förhållandet mellan en eventuell specialistordning med inriktning på psykologisk behandling/psykoterapi och psykoterapeututbildningen, här finns det inneboende risker som måste omhändertas i det fortsatta beredningsarbetet. Området behöver mer tydlighet, inte mindre. Det skapar långsiktig patientsäkerhet.

9.7.1 Vårdgivarens ansvar för att identifiera utbildningsbehov och ge möjlighet till regelbunden fortbildning behöver förtydligas

Akademikerförbundet SSR tillstyrker förslaget.

9.7.2 Hälso- och sjukvårdspersonalens ansvar att regelbundet ta del av fortbildning

Akademikerförbundet SSR tillstyrker förslaget.

Heike Erkers

Förbundsordförande

Fredrik Hjulström

Socialpolitisk chef